

Oratio Cole Montani ad Lucenses.

Magnum gaudium adnuncio vobis viri Lucenses Romanus pontifex et Sicilie Rex amicitiam et societatem vestram petiit miserunt Judas machabeus cum populi Romani amicitiam et societatem per legatos petiisset leto senatu et populo receptus est. Quanto vos Romanis estis inferiore quanto Sicilie Rex et summus pontifex vel dignitate vel potentia vel opum et imperij magnitudine machabeo superiores. quanto hij vobis quam ille Romanis viciniore. Tanto vos conuenit duorum mundi luminum societatem auidius complecti. Semper apud omnes nationes ampla fuit Regum et pontificum auctoritas et reuerentia. Romani ex amicitia et societate Machabei preter labores et impensas nihil sperantes. sue tamen rei publice decore existimauerunt si cum proba et religioso viro quam imperij viribus exigua societatem coirent. vos cum duobus Italie atque adeo mundi principibus quorum fauore beatitudinem consequi vobis licet societatem inire dubitabitis. Sed heret forsitan aliquis vestrum quod a societate cum Florentinis quondam inita discedi non putat oportere. vana est hec cogitatio viris Lucensium. Timor et necessitas non voluntas nec benignitas societatem illam concilium. Inter Florentinos enim spoliatores et Lucensium ab eis spoliatos mutilatosque suis ornamentis et precipuis membris non alia potest benignitas quam que inter lupos et agnos solet intercedere in hanc sententiam plura non reor dici oportere ne frustra probare nitamur quod vos vltro profiteamini necesse est. et quod nemo ignorat qui de illorum temporum rationibus aliquid intelligit. Jam nunc abiit causa societatis timor. Cur non recedat. societas timoris effectus. nihil violentum durable. minime autem violenta foedera que maxime omnium libero consensu conciliari oportet. Spurius posthumius et C. veterius duces exercitus Romani ad furcas caudinas a famulibus fraude circumuenti pacem cum hostibus pepigere id fecerunt quoniam ab iniuriis per necessitatem non libero arbitrio fa-

9 49
3
SP 6014/19

1571
IWE

etiam constabat senatus damnabit. Senatibus autem iudicium se
quentium preliorum fortuna probauit Samnitibus crebro fugatis ce
sisque ac demum in seruitutem redactis. Antiquum est et vulgare
proverbum coactos per vim homines omni iure solutos et foede
ra non stare que sine facta metu sapientium voce predicatur. Ate
tamen fugamus societatem cum Florentinis ab initio optima rati
one conciliatam fuisse. Quid est aliud societatis foedus nisi cer
ta colligationis forma. qua omnes coniecti equaliter tenentur. ea
videlicet ratione. ut quicumque societatis iura fregit impune ac
sine perfidie culpa ab alijs fractam sibi fidem sentiat. Non obscu
rum est proverbium. fidem frangenti non seruandam esse fidem
Et qui perfido fidem prestat non fidelis in alium sed proditor in
seipsum iudicatur. Multi veteres gentilium. Iudeorum Christi
anorum eos qui fidem violassent nullius rei aut facti compensa
tione seruandos existimarunt. Sic Tullius Romanorum Rex
Metium suffetium Albanorum dictatorem quod ille fidem non pla
tie seruauerat quique socium et amicum quadrigis diripuit. Sic Pe
trus Apostolus Ananiam cum uxore illius Saphira quod agri sui
precium donantes non totum plena fide ad Apostolorum pedes
retulerant verbis castigant occidit. Sic David Rex trucidauit
Amalachitam. Quid plura. Deus omnipotens populo suo pro
la colenti promissa non seruauit. Si Florentinorum tyranni hoc
est domus Medicorum ab initio societatis montem Charoli et
Motronem ex pacto reddiderunt vobis. Si sepe alias et nuper
in bello Genuensium fideles nobis extiterunt. Si vos fraude
sua in bellum periculosissimum falsa auxiliorum suorum spe conie
ctos non prodiderunt reddite vicem bonis socijs. et parem fidei
graciam referre sin vos omni fraudum genere circumuentos in
extremas calamitates impellere temptarunt impulsissentque in vo
bis auctoritate sua Rex ac pontifex subuenissent. Que vestra est
bonitas. ne dicam stultitia proditoribus fidei seruande titulo per
fidie fomites ministrare. Inimicos vestros subleuare. Amicos
deserere. quid est aliud quam vestram libertatem. vestras opes. ve

stras vxoꝛes et liberos vxoꝛeꝛ. Equidem. miroꝛ viri Licenses
 queinquam esse tam rudem qui in pꝛiuatis duarum Ciuitatum
 foederibus earum alteri etiam post multas alterius in se fraudes
 tenendam indicet fidem. de communi chꝛistianozum fide nullaz
 curam habzar. An vos obliti estis quid agat in terris Pontifex
 Romanus. Dominus est omnium Chꝛistianozum. Nullum foe
 dus. Nulla lex nec publica nec pꝛiuata contra Romani Pontifi
 cis auctoritatem sanciri potest. Vult Chꝛisti vicarius legez ac foe
 dera valere valent. vult abolere cadunt. iuste aut iniuste sancit ⁊
 abolet. nihil ad nos ipse viderit. Nos quecuq; pꝛecepit nisi pa
 remus profani sumus ⁊ anatheme. q̄q; defendere possim. nihil
 esse iniustum quod velit pontifex. deus est terrenus. sufficit pro
 ratione ipsius voluntas. Lemerarij dementisq; est os in celis po
 nere. Dixit insipiens in corde suo non est deus. Corrupti sunt et
 abhominabiles facti sunt. Caiphas in euangelio non qꝛ sciret qd
 diceret sed cum esset pontifex illis anni pꝛphetavit. Annus Pon
 tificis errare non potest. scz operatur in eo spiritus sanctus ⁊ q̄uis
 ne ipse quidem factorum dictozumq; suozum rationem explicare
 valeat. nihil tamen agit nisi sanctum. est enim vicarius dñi cui⁹
 iudicia abissus multa ⁊ nemo fuit consiliarius eius. Quecuq;
 scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt. Balaam Bꝛiolus
 cum ad maledicendum populo dei asina veberetur angelo in via
 resistente humanis verbis contra dominum suum asina disputa
 uit. videlicet demonstrare dominus voluit facilius vniuerse na
 ture ordinem confundi posse q̄ pontifex. qui per figuram sub ari
 coloum persona significantur vel cupientes quicq; contra dei vo
 luntatem aut agere possint aut loqui Quosum licet aliquis di
 cet quosum vꝛ perspicias quanto in errore volutemini. Lauren
 tius medicus ne dicam ari plagarius pontificali Apostolicaz
 censura. immo vera Celesti fulmine ictus est diabolis attribu
 tus. furijs concessus cum omnibus siue florentinis siue alieni
 ginis quicūq; illius impio furori quolibet modo affuerint. quicq;
 pro viribus suis nephariū Chꝛisti hostem non oppugnarint. Si

Laurentio fraternis caritate et certissimo sanguinis vinculo effectis
omnes coniuenti. tamen diuini iudicii fulmina vitantes carita-
tem in odium conuertere et Christi inimico inimicicias et publice
et priuatim indicere atque exercere deberetis. propter huiusmodi
consultationes Ihesus dicit. Non veni in terram mittere pacem
sed gladium. propter me surget homo contra patrem suum et filia
contra matrem suam et nurus contra socru suam et inimici homi-
nis proximi eius. Qui diligit patrem suum aut matrem suam
plus quam deum non est deo dignus. et vos pontificis mandatis hoc
est iuribus diuinis nebandissimi Tiranni gratiam preferetis.
Multi religionum spectatores ab impiorum societate calamitatum
suarum exemplis sanos homines deterrent. Claudius pulcher et
Caius flaminus ille primo hic secundo Romanorum aduersus
Cartaginem bello ob contemptas religiones niagno suo et patrie
damno superati sunt Marcum crassum contra Romanorum rei-
ligiones bellum partis inferentem a tribuno plebis furijs deuotum
primo certamine cum toto exercitu victum amissio pirus fi-
lio perijisse non aliam ob causam quam quod religiones hauerat proximi
inter Romanos et parthos certaminis fortuna pobauit. cum Ca-
ius Cassius eiusdem crassi questor paucis ac trepidantibus reli-
quis de fugiente exercitu collectis parthos toto exercitu fuso ce-
so duce et filio eius feroces superauit. maioremque quam Crassus
acceperat plagam patris reddidit non enim opibus et virtute sua
Crassum parthi vicerant. nam ita crassum multo facilius vici-
sent. sed Crassum specte religiones et deuotio tribunicia libidini
hostium permiserunt. Cassio virtus Romana nullo numine con-
trario victoriam peperit. si contra religionem quamuis falsam ar-
ma gerentes victoriam hosti ceteris rebus inferozi tamen reli-
gunt. cur vos Laurentio sancte vniceque religionis hosti nefario
anatheme excommunicato pontificali execratione deuoto occiso-
rum ab se ciuium sacerdotum pontificum vniuersis assidue in-
festato nulla belli ope rei aut pontifici confereno. ridicula fidei
ostentatione cum periculo nostre libertatis et omnium bonorum

vestrorum adbereatis. primus iudeorum rex Saul aut propheta
 Samuele unctus quod diuinae voluntati et probete consilijs ob-
 temperauit ubique victor hostium. postea quod contumaci spiritu di-
 uinam iram provocauit regali unctione per eundem prophetam
 ad Dauidem clam transfata. quod in hostes diuinae legis dimicauit
 Saul telis eorum confossus super gladium suum irruens mi-
 serabiliter de vita migravit. cumque illo filij tres et alij multi hoc so-
 lo nocentes quod faulem non deseruerunt neglecte religionis pe-
 nas acerbam morte luerunt. vos Laurentio non regi sed tyranno non
 vnus perperam facti contumacia sed perpetuis per totam vitam
 vlturis proditiombus cedibus rapinis omnium scelerum et imple-
 tatis genere diuinam iram merito. non clam per vnum quemuis
 christi seruum sed palam per Romanum pontificem christi vicari-
 um in orbis terrarum conspectu non regali unctione quae nunquam
 attigit nunquam cum omni sua temeritate sperare ausus est sed om-
 ni humanitatis vsu et consuetudine depulso non contra diuine le-
 gis hostes sed contra vicarium christi contra celum arma ferenti
 nos inquam tanto monstro societatem quam nunquam iniustis feru-
 re pergentes breui et illi et amicis illius debitas ferre calamitates
 expectatis. at qui vetusta sunt exempla haec et a nostris temporibus
 longe remota. quid Pisanos vicinos vestros etate patrum no-
 strorum quid nostra Sigismundum malatestam eximium inter
 Italicos principes cum multis eius fautoribus nisi diuina ira et
 pontificalis deuotio ad exitum miserabilem perduxit. Vera sunt
 ista viri Lucenses. et que animus quod turuis sopitum excitare que-
 ant. illa multo veriora que restant vos cum Florentinis so-
 cietatem iunxistis cum libera adhuc esset illa ciuitas cum pacti
 Aeronis Acciaroli Soderini suis sententijs et auctoritate sua Flo-
 rentinorum rei publice gubernarent. nunc ille familie sceleribus
 Laurentij partim cedibus delete partim in exilium deturbare ex
 iure federis antiqui auxilium vestrum implorent. Quid est a ra-
 tione remotius quam eos cum quibus societatem sanxeris eiusdem
 societatis causa ad excidium prosequi et tyranno contra illum

salutem libertatemq; inani fidelitatis titulo saluere. nihil est in
rerum natura magis contrarium q̄ libertas tyranno et vos ty-
ranno fidem seruare pergetis q̄ cum libera ciuitate pepigistis
Romani quorum exempla preter eorum sapientiam libenter vsur-
po legionem suam que Regium sociam ciuitatem per tyrannidez
occupauerat armis victam securi percusserunt. non enim loco-
rum sed personarum rationem in societatibus considerabant. si
Thurce aut Mauri Florentiam occuparent non propter possessi-
onem loci teneretis illorum societatem non arbitror quia socios
vestros bonos ciues Florentine libertatis Amatores eiecissent
aut occidissent quid igitur. non est Laurentiuseiusmodi Mau-
ris a Thurcia eo peior quo scelestius est patrie ue tyrannum fi-
eri q̄ aliene. si posset Florentinorum rea publicoqui et cum re-
liquos socioa. Tum uoa precipue ad sue libertatis conseruatio-
nem ex federe societatis uocare. certe cogereini aut perfidiam
fateri aut rationem aliquam allegare aut socioum libertati succ-
currere unnc res publica loqui non potest uocem enim suam per-
didit cum hij qui pro ea loqui solebant aut nefaris cedibus sub-
lati sunt aut in exilium detrusi ac Pontifex Romana 7 Rex sicu-
lina iusticie patroni et oppressorum subleuatores no Florentino-
rum postq̄ omnium etruscorum et pro uestra libertate uos mo-
nent. et quid uobis agendum sit uerbo atq; exemplo demonstrat
Quid expectatis. Quid cunctamini. An ut serui Remigio ad-
icti quemcumq; nauis dominum perferunt. ita uoa cuiumq; tiran-
no parebitis uana fidei specie decepti 7 non ut socij naualea cum
alio rector: aliam purabitia rationem seruandam. nihil mihi ar-
rogo 7 uos q̄ ego sum multo doctiores existimo. tamen memo-
ria di non docendi gracia dicam. Non legistis apud Marcum Tul-
lium in multis eius libris. non apud diuinum Platonem. non a-
pud S. Thomam aquinatem. non apud sanctum Augustinum.
non in historijs bible. non in alijs sapientum 7 sanctorum libris
a deo abominabilea esse tyrannos. ut quicumq; illis adhereat co-
ram deo 7 hominibus scelestus 7 impius habeatur. 7 neq; solum

tyrannos occidere liceat verum etiam si aliter tyrannorum vim
effugere nequeamus. nosmetipfos necare oportet. si more barba-
ro florentinorum malis insultare potius q̄ vestris bonis consu-
lere vobis liber. seruate cum florentinorum tyranno sub inani se-
deris vmbra condiciones quas cum libera illorum ciuitate per-
cussistis. Sin vestre libertatis conseruatione et vestri status au-
gmentum et odio et ceteris rebus sicuti bonos et sapientes viros
deceet antepone re statuitis. Expergiscimini aliquando et aduer-
sus comminent etrusce libertatis hostem consurgite. Multi cre-
dunt imperij causa etiam ius violandum esse vos pro Imperio
vestro sanctum ius hoc est Tyrannidis odium ac depulsionem
Pontifice Romano et Rege Siculo duobus maximis principi-
bus christianoꝝ adhortantibus vtrum adiunetis ciuitatini
Gatis manifestum opinor viri Lucenses nullo fidei vinculo ci-
uitatem vestram florentinis minime aut Laurentiane tyranni-
dis iugum perferentibus obligatam esse. Age modo confidere-
mus q̄ prudenter quanq̄ e vestra re publica in societate tyranni
persistatis. Equidem hoc a prudentibus probatum video atq̄ ob-
seruatum vt in omni consultatione et honestatis ratio dicatur
et vtilitatis. duabus hijs rebus omnia commoda omnes bo-
nas hominum fortunas constare. honestas certe ab isto vestro
consilio longe distat. quid enim magis inhoneſtum turpe infa-
mie abominabile quaz excommunicatos anathemas profana
complexi et sustinere. ecclesiam dei perditissimorum hominum
gracia ledere et a quibus plurima damna pertuleris eos in peri-
culis iuuare amicos negligere inimicos adesse alienos miserari
se ac suos contemnere. Quid poro quam potestis ex florenti-
norum societate presertim quamdiu Medicorum Tyrannide
verabuntur sperare vtilitatem qui quotiens per fortunam licu-
it vestram libertatem occupare vos in seruitutem depimere to-
tis viribus conati sunt. qui si vnquam spiritum collegerint si
ex hostium faucibus vilo modo poterunt elabi non cessabunt
insidias vobis tendere. Bellum indicere. exercitum ad mii-

ros agere fame ac ferro libertatem ⁊ vitas vestras petere. An vo
bis excidit preteriti temporis memoria. cum villas vestras Flo
rentini in adiciis auctoribus vastabant castella occupabant. vrbem
oppugnabant. populum vestrum ad vite desperationem fame
compellebant. dum tempus est vires eorum confringite ne simi
lia in vos amplius vnq̄ temptare possint. non habebitis semper
Nicolaum paruulum qui vos a Florentini hostis crudelissimi se
uicia bis liberauit Cui miroꝝ a vobis imagines publice locatas.
honores haberi proprie diuinos. quia libertatem vestram a Flo
rentinorum seruitute vindicauit. Florentinis autem ipsis medi
corum stimulante familia vestrorum malorum feminarijs fidem
vllam prestari aut vllam omnino rem credi Sues vestros audi
ui predicantes eiusdem Nicolai paruuli consilium quod ille cum
vrbem vestram a Florentinorum obsidione liberasset maioribus
vestris dedit. Libertatem vestram eousq̄ dunturam dum vos
omni prorsus Florentinorum consuetudine abtineretis. Cerne
bat dur ille belloꝝum pericissimis vestri amarissimus Florenti
norum artium doctissimus tantaz esse in Florentinis maximeq̄
in Medicis astutiam maliciam prodendi calliditatem. suboran
di pollicendi largiendi vsu. vt nullo modo vos ab illorum frau
dibus cauti esse possetis si cum vestris hominibus liberam com
merciꝝ facultatem haberent. Florentini vrbem vestram nullis ma
chinis expugnabilem ab aliquo semper amico belli auxiliu in Flo
rentinos reperturam florentinorum medicis vigentibus iniqui
tates ⁊ perfidias fugiendo tantum a vobis vitari. magnum de
beret pondus illius ducis auctoritas apud nos habere. quatenus
res enenissent. maius autem eo q̄ experientis rerum illius dicta
probantur. neq̄ enim deterruit Florentinorum tyrannum tercio
ab hinc anno vllum iusiurandum aut vlla fidei religio. quomi
nus pacis ac societatis tempore tota Italia quiescente cum nemo
quicq̄ hostile in eturia suspicaretur per Galeatum Sforziam
vos prodere ⁊ libertatem vestram mercari niteretur. quoquidem
tempore ego anxius veluti pro mea patria ex vbe Bononia per

immensas niues ⁊ ingentia frigera apenino superato periculum
 vobis vestrum nunciaui. non erubuit haud multos post menses
 vos in bellum Benuensium suis pollicitis ⁊ proditiōibus frau-
 de atq; astu impulsos deserere meminerat verbum aui sui Cofine
 medici q; ille predicare solebat a Florentinis Lucenses bello non
 esse petendos ne Florentinorum viribus fractos alius occuparet
 ceterum si ab alio quouis bellum Lucensibus inferretur facillime
 Florentinos suo ipsius ingenio. sic enim scelera ⁊ proditiōes ap-
 pellabat Lucea vrbē potituros. Sexcenta sunt alia testimonua de
 Florentinorum maximeq; de familie medicorum in Lucenses per-
 fidia que nisi vos manifeste sciretis nunq; istas nocturnas diur-
 nasq; vigiliās tanto labore vestro tantaq; impensa per tot annos
 vbi custodiende seruaretis quid sibi volunt nocturni per vrbem
 cinium discursus. quid muroꝝ lustratio continua. quid portarū
 custodes. quid alia prope infinita que ne oblesse quidem ci-
 uitates castris hostium circumsepte tam diligenter omnia pera-
 gunt. quid timetis. quid suspicamini. certe praeter Florentines ne-
 minem. o sanctam Florentini tyranni societatem qua durante ma-
 iori vobis est opus custodia quam si potentissimus hostis vrbē
 vestram victorie exercitu circum sedente omnibus belli malis pre-
 meret. Probantur vobis ista. v. L. Sed vno tamen adhuc nodo
 vester animus distinguitur scz veremini ne bello superiores Flo-
 rentini victorem exercitum in vos conuertant si cum rege ac pon-
 tifice contra ipsorum tyrannum belli consilia iungatis. quasi vero
 Florentini non semper precipue tamen ex quo familia medicorum
 potens facta est in vos machinati sint quecumq; potuerunt eniti
 mini modo ne per fortunam liceat eis offendere vos. nam per vo-
 luntatem vobis neq; ignouerunt nunq; neq; ignoscent. quanq;
 veretor ne iam vobis adulari videar. cum quod Rex ⁊ Pontifex
 etiam sine vobis licet non tam facile. tamen quoquo modo esse-
 cturi sunt. ad illud ego vos horrer veluti si absq; nostra opera nul-
 lo modo duo christianoꝝ summi principes iulissima vota sua
 complecturi videantur. non ea solummodo causa moti ad vos mi-

ferunt verum illa quoque potentiam eorum maximam clemen-
tia et bonitas non minore comitatur propter ecclesiasticam et uir-
scantque libertatem arma sumpserunt unicuique populo iura sua red-
dituri. vel cum magna strage piam voluntatem suam perficient
tamen eo maiorem ex suis benefactis voluptatem percepturi sunt
quo minore etruscorum in commodo etruerie statum composue-
runt ob hoc igitur vestram societatem petunt ut in nullo malo vobis li-
bertatem seruent vestram amissa restituant vobis fines vestros
extendant vident enim vos florentinis coniunctos prius magna
damna ex bello perpeffuros quam vilius commodi aut se percipiendi
tempus adueniat. nam in bello non in seruire non discussis plane
singulorum causis quod vincendi ratio suadet non quod quisque me-
reatur sepe considerari solet. nihil in quibus aliud duo terrena christi-
anorum numina aut vobis querunt nisi ut vos sine vilo bello de-
trimento victoriae fructum secum percipiat. tanti namque belli mo-
lem si spe vestrorum auxiliorum susceptam creditis ninnum falli
mini. v. l. et regis ac pontificis sapientiam non satis notam ha-
betis. multa illi pertulerunt ne bellum in Italia viderent omnia
quibus Laurentij medici tyranni cum furor moderatum iri ve-
risimile erat prius frustra experti inmedicabile vulnus ne pars
sincera traheretur ense recidere aggressi sunt cum iam plane belli
euentum et partem alias fere communem secum perspexerunt et
se prius non spe luorum que semper contempserunt non vindicta
iniuriarum non cupiditate glorie non vlla profus causa aut rati-
one de pacis completu diuelli potuerunt et quicquid animis ac viri-
bus non modo Laurentio nuper aut mercatura ad tyrannidem
ludibrio fortune elato. sed ne vniuersis quidem terrarum potesta-
tibus essent inferiores. tamen non ante susceperunt bellum quam in-
stiffimis ac necessarijs sociorum et amicorum querelis provocati
sunt et cetera in victoriae spe vitati cum suis et hostium viribus exa-
minatis quem finem res esset habitura longe tamquam et specula pro-
spererunt. qui si quid esset de victoria. dubitandum profecto suo
ingenio et ea qua omnes vincunt et preteritos et presentes rerum

+

prudentia providissent. dubij nunq̄ se in bellum in certi exitus
 misissent ⁊ qui olim iuniores nihil vnq̄ nisi gravissimo consilio
 adorti sunt iam grandiores haud quaq̄ inconsiderate quicquas
 temptassent minime notari licet in rege temeritatem multo mi-
 nus in pontifice cuius etas vitaq̄ omnis professio dignitas sapi-
 entiam vn̄ diq̄ protendant. Primum igitur duo christianorum
 lumina ad bellandum traxit vt ante dixi iusticia pro socioꝝ et
 amicorum incolumitate ac pro ecclesiastica edruscoꝝq̄ libertate
 tum sapientia qua clare docentur nulla re hostem ipsis esse com-
 parandum. Ponite vobis ante oculos florentini tyranni vires
 non equis habundat. non viris. non armis. non comneatu. Non
 socios habet nisi infelices. ac iam fere de omni bona fortuna de-
 sperantes. non civilem concordiam. non pecuniam. quam viri rer-
 rum bellicarum peritissimi belloꝝ nervos appellant. non du-
 ces quorum sepe virtus contra omnium opinionem belloꝝ for-
 tunam commutavit. non deniq̄ vllam rem ad resistendum ap-
 tam. nedum ad vincendum idoneam. Et contra Rex ⁊ Pontifex
 tantam vim habent equorum. quantum omnes florentinorum
 opes ad alendum paucis diebus non sufficiunt. tantum come-
 atus quantum omnis Italia multis annis absumere nequeat.
 Tantum poro virorum vt nullus comneatus non paucos eri-
 stimes ⁊ cuiusmodi virorum nempe principum Italie quoz no-
 bilitatem subiectarum vrbium nomina rerum gestarum famam
 ne audire quidem sine tremore florentinorum tyrannus valeat.
 Armorum vero eam copiam q̄ si exercitum spectes nulla in Re-
 gis ⁊ Pontificis vrbibus relicta dicas si apothecas deinde vrbium
 intueare nulla a militibus ablata credas. Cōcordia inter eos
 que inter patrem sapientissimum ac filium summa pietate predi-
 tum debet esse. Jam pecunie numerum multi quottidie per agros
 et oppida Senensium auro atq̄ argento percusso onerati satis
 declarant vel potius innumerabilem esse significant. Socios om-
 nes habent qui aliqd viriū tenent preter eos quos p̄tū vincere

partim ad meliorem sensum conuertere et volunt et possunt. Ita
q̄ societatem vestram querunt quoniam non vincere sed potius
beneficijs expleere atq̄ augere malunt si modo vos velitis. nam
inuitis beneficia non satis commode conferuntur. Nolite vetera
quedam exempla in istam deliberationem adducere gesserunt
slij Reges cum Florentinis bellum haud magno Florentinorum
damno. Que nam hec est similitudo viri Lucentes. Ann̄ simul
cum regibus etiam summi pontifices bellabant. in Florentinos
minime quod illis bellis Florentini erant inuantes. nunc diuisi
sum in se regnum tenent quod cito desoletur oportet. tunc per or
bem terrarum longe lateq̄ mercatores eorum collectam pecuni
am patrie subsidio ministrabant. nunc mensis illorum Fiespoli
z Rome euersis per omnes gentes fidem perdidērunt. tunc ob
iustam vel saltem ob simulatam cum iusticia administrationem
magna apud socios z subditos fide colebantur. nunc propter cru
delem atq̄ auaram tyrannidam omnes rerum nouarum cupi
dos reddiderunt. nemo Regum cum Florentinis bellauit Senen
sibus amicis. Et ecclesia Romana quondam rebelles fauore Se
nensium tributum pendere coegit. Et postea Johannes Galea
tius Vicecomes primus Mediolanensium Dux. Senensium iur
ribus et locorum oportunitate adiutus a nō ad hinc circiter octu
agesimo eo difficultatum compulit Florentinos vt castris circa
Urbem positis obsessi desperantes Cetera missis etiam legatis
qui deditionem facerent solam illius ducis mortem intuerentur
ac ve nemo maturarent. quia nullus aut filijs aut hereditibus ti
mor ingruerat. Regem nostrum et melior causa et maior sapien
tia. aut venenis ceterisq̄ malis tuetur. Tum robusta et nume
rosa filiorum iamq̄ etiam nepotum soboles protegit. hostibusq̄
non tam de morte Regis sperandum q̄ pro salute orandū. ne fi
lij etate et natura vehementioris ac nona ingentiq̄ iniuria com
moti contra Florentinos seuius irruant. Sed iam reuertamur
ad belli rationem. Iidem Senenses ad comprimendam Florenti
nonum superbiam nati quibus annitentibus semper victi sunt.

Florentini bellum diu flagitatum graulter conſtanterq; gerunt
 pro Florentinis periclitabatur aliorum Regum bellis Plumbini.
 ſtri Regis ꝛ Pontificis beneficio de acerbiſſima Cibi ſernitate
 liberati totis animis fauent alios Reges uedum odio ſed arma
 tis quoq; claſſibus inſectabantur. Romana eccleſia alios Reges
 Florentinorum hoſtes aut aperto bello ueravit. aur quieta impro
 bauit. cum noſtro Rege iſdem caſtris pugnat. Immo uero Re
 gem eccleſia ueluti pium ac fidelem obſequentemq; filium ad bel
 lum exiuit gerendum pro libertate eccleſiaſtica ad impiam ſacer
 dotum ac pontificum cedem uleiſcendam. ad eturiam protegen
 dam. ad coercendam unius tyranni rabiem quo dominante nun
 qua quieta fuit. ſed nec illo incolumiſſimꝛ erit eccleſia. quid uo
 bis ego Romanaz nobilitatem pro ſua eccleſia bellantem uſinos
 columnas comites ſabellos referam. quid umbrozum decus tifer
 nates iuſtinos. quid peruſinum robur. quid camertium pꝛincipē
 quid martis alumnium pinum ozdolaſium ſozi liuij dominum.
 quid uero federicum uibinatum ducem totius pontificalis ꝛ re
 gie militie pꝛincipē etatis noſtre Fabium qui nunquam uictus
 eſt. nunquam dubia uictoria hoſtem reliquit. ſemper uicit.
 omni bellica ꝛ ciuili laude omnem antiquitatem aut equauit aut
 ſuperauit. de quo ſilere fuerit ſatius q̄ pauca loqui. qui ſolus eti
 am inermis uirtute ſua de Florentinis uictoriam reportare ua
 let. Deficio ſub pondere uiri Lucenſes. ꝛ Alonſum regis primo
 genitum patris ac pontificia uicarium. magno preter antedictos
 exercitu ſumma uirtute ſumma induſtria bellum adminiſtrantē
 quibus uerbis digne commemorem non reperi. Jam ex Etru
 ria in Ligures ſpectamus animum. ſere in portis ueſtris alius eſt
 Regis Pontificisq; exercitus quem uos exercitum tota animi et
 oculorum acie luſtrare debetis uiri Lucenſes. Hinc ſunt nobi
 liſſime potentiffimeq; Domus. Hinc pꝛincipes populareſq;. .
 Hinc Julius Aquanus. Ulinus prudentia ꝛ rebus geſtis clar.
 Hinc uirtutum pꝛinceps ſemper inſictus. ſemper interritus ſemp

3
fidelis. parua manu res maximas perficere solitus. Robertus se-
uerinas pristinis victorijs conspicuus recent vero etiam admi-
randus. Militant hij omnes integra fide contra Florentinorum
tyrannum. quorum minima pars horribilior est illi q̄ olim fuit
ano eius Cosme et Florentinis omnibus Alfonso Rex filio suo
Regi nostro. neq; ducum militie virtute 7 numero. neq; filiorum
copia. neq; etatis integritate. neq; pecunie vi. neq; amiciciarum
fide ac multitudine conferendus. Et tamen idem Rex Alfonso
nullo Italorum fauore eludentibus Senensibus eriguis copi-
is maxima damna Florentinis intulit captis illorum oppidis que
tuncq; omnia receperunt. Cum liceret Gallici belli temporibus
occupato malis intestinis Rege Iulium et Castilionum veluti
in magno corpore vngium excrementa Rege vit sentiente ac pe-
ne inscio recuperare. Sed Cosma Medicis nepote suo multa pau-
dentior ac sagacior. quia suum 7 Florentinorum statum videbat
amica ecclesia Romana 7 Siculorum Rege fore sempiternum eis-
dem inimicis cito perituris. neglecta veteri Galorum cum Flo-
rentinis amicicia concessione Castilioni 7 Iulij addito insuper
quantum potuit fauore Regis 7 ecclesie amicitiam sibi et patrie
comparauit quam nepos eius si conseruare voluisset facile autez
poterat nisi se totum furori permisisset hodie quietus pulcherr-
imum locum in patria felici teneret. in qua turbulentissima per-
stulticiam suam cum vite periculo fluctuat In tanta namq; mo-
rum 7 voluntatum dissimilitudine perpetuo duare amicitia nō
potuit Rex ac Pontifex omnium Christianorum quietem fouere
bant toto animo in Thurcas conuersi. At impbos iste libere
semper ante se patrie Tyrannus aut auico sui Regis Pupillo
Plumbinum furari temptabat. aut Senenses Regis 7 Pontifi-
cis amicos per Carolum montonem bello petebat. aut eos si-
ducia societatis incautos aut simillano sui emex studebat. aut
Liferum ab ecclesie iure deducere conabatur. ut in oppidum
montonem ab ecclesia obsessum contra pontificis sanctitatez sub-
sidia mittebat. Aut cisternam oppidum ecclesie nocturno tempo

re scalis occupare nitetur. Aut perusinos contra ipsorum ꝛ ec-
 clesie quietem ad civilem sanguinem ita eracuebat qꝫ nonnullis
 iam obruncatis vir se ditiones tollere pontifex valuit. Aut man-
 fredos fratres ad emulationem principatus contra primogenitū
 fauentie dominum erigebat. Interea summos Italie principes
 aut ore nefando lacefcere aut Venenis appetere non disinebat.
 Jis omnibus ꝛ alijs plerisqꝫ quorum magnam partem pre pudo-
 re magnam pre indignatione taceo. Rege ac Pontifice in se ac-
 censis diuinam quoqꝫ iram concitauit propter quam perire illi
 necesse est perditam causam fouenti etiam si vinceret opibus qui-
 bus longe superatur. Vos igitur viri Lucenses Regis ac Ponti-
 ficis auctoritatem potentiam sapientiam fortunam considerate.
 Laurentij debilitatem lenitatem imprudentiam stulticiam cala-
 mitates cognoscite qꝫ iuste arma vtrinqꝫ sint capta examine.
 Tum in vestram consultationem non vtrum hanc an illam cau-
 sam foueratis ad ducite. Verum vtrum cum hoste publico ecclesie
 Romane etrusce libertatis Italice quietis ruere. An cum pontifi-
 ce ꝛ Rege triumphare malitis eligere.

¶ Finis.

1571

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.